

Thyregod Præstegård

v. Anne M. Skinnerup, museumsleder Give-Egnens Museum

Model af Thyregod Præstegård 2014.

Thyregod Præstegård har tidligere været en firlænget gård, med stuehus opført i bindingsværk. Indtil 1925 blev gården drevet som landbrug, men på dette tidspunkt blev meget af jorden solgt fra, og næsten halvdelen af den samlede bygningsmasse revet ned.

I dag er der kun to en halv længe tilbage – et ”nyt” stuehus opført i 1847, en længe, hvor gårdens stuehus tidligere lå samt en lille udbygning med plads til blandt andet carport og hønsegård.

Placeringen af præstegården i Thyregodlund uden for Thyregod By skyldtes, at jorden i Thyregodlund var den bedste i sognet. Præstegården skulle per definition ligge på områdets fedeste og bedste jord. Dyrkning af jorden fordrer husdyrhold, hvorfor det var nødvendigt med en forholdsvis stor bygningsmasse. Ved præstegårdens nedlæggelse var jordtilliggendet på få tønder land, som var eng og have.

I forbindelse med præstegårdens nedlæggelse var museumsinspektør Mette Vibjerg Hansen og museumsleder Anne M.

Nordvæggen af den gamle bindingsværksbygning 2014.

Provst Skinnerup i november 2014 inviteret til Thyregod Præstegård for at dokumentere gården, før den blev sat til salg. Museet var taknemmelig for at få mulighed for at fotografere de forskellige bygningsdele og arealerne omkring gården samt at gøre notater af informationerne, som Hans Søndergård, repræsentant for menighedsrådet i Thyregod og Vester Sogne gav. Præstegårdens stuehus var tomt, hvorfor det var nemt at dokumentere strukturen i det store hus med de store stuer, loftskamre, det lille toilet under trappen og den gamle kælder.

Model af Thyregod Præstegård 1792.

Stuehuset er løbende blevet moderniseret, og det fremstod ved museets besøg anvendeligt og imødekommende. Den midterste del af loftsetagen fremstod uudnyttet. Her stod den gamle ramme til altertavlen fra Thyregod Kirke. I nordenden af loftsetagen fandtes to kamre, som formodentlig har været anvendt af gårdens piger. I det ene kammer var der indridset et navn i ruden, hvilket var en ganske særlig og spændende detalje. Stueetagens nok mest iøjnefaldende del var den af stuerne,

der som gik på tværs af hele husets bredde. Her stod husets nu eneste brændeovn – i et af værelserne var det tydeligt, at der også tidligere havde været bilæggerovn eller anden varmekilde med træk fra skorstenen.

"Udsigten fra mit vindue" kalder pastor J. Kj. Carlsen denne tegning i 1902.

I længen, der ligger vinkelret på stuehuset, har der gennem de seneste år været indrettet konfirmandstue og mødelokale for menighedsrådet.

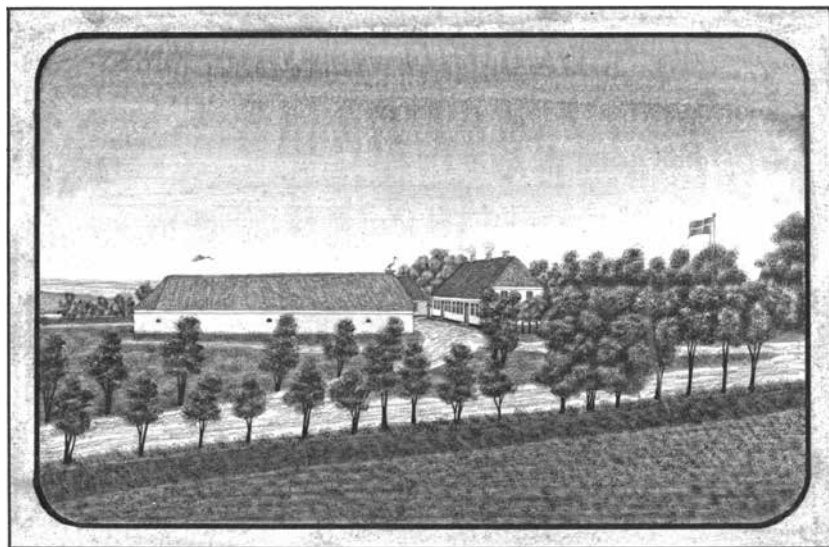
Før det nuværende stuehus blev bygget lå præstegårdens stuehus som omtalt tidligere. Kun nordvæggen af den gamle bindingsværksbygning er i dag bevaret. I det gamle stuehus boede samledigteren N.F.S. Grundtvig i 1792-98, da han var sendt til pa-

stor Laurits Feld som forberedelse til latinskolen. Hans ophold i præstegården i Thyregodlund afsluttedes efter hans konfirmation i Thyregod Kirke den 14. april 1798.

Frem mod 1847 har man formodentlig fundet det gamle bindingsværkstuehus for svært at vedligeholde og modernisere, hvorfor man besluttede at bygge et helt nyt – placeret hvor der oprindeligt var en sidelænge med stald og beboelse. Af hvilken grund, nordvæggen i det gamle stuehus er bevaret, vides ikke. I dag er der ikke andre dele af den oprindelige gård tilbage.

Haven, som tidligere har været et af områdets første store haveanlæg, er desværre gået tabt. Den har dog i tidligere tider været noget ganske særligt, kun haven på Hastrup Hovedgård synes at kunne sammenlignes med haven på Thyregod Præstegård. I en udgivelse af forfatter Ida Jessen, datter af den tidligere pastor Peter Neergaard Jessen beskrives den fantastiske præstegårdshave, ligesom Elsebeth Juul-Nyholm skriver levende om sin tid i Thyregod Præstegård i Lokalhistorie for Sydøstjylland 2014.

Thyregod Præstegård blev i 2014 købt af brugsuddeler Claus Villumsen og hans hustru Marianne. For dem vil gården fungere som privat hjem.

Thyregod Præstegård tegnet af C. J. Jespersen, Ensted 1875.